

KENNISCENTRUM
VLAAMSE STEDEN
Interlokale vereniging

Vlaanderen
verbeelding werkt

Th!nk E

Encyclopedie Energiedelen

Praktisch naar succesvolle projecten

Publisher Zelf-gepubliceerd door Th!nk E, België 2023
© Kenniscentrum Vlaamse Steden, 2023

Afgerond in: Mei 2023

Auteur: **Th!nk E** | www.think-e.be | energiedelen@think-e.be

Geschreven door: Elise van Dijk, Arnor Van Leemputten, Matthijs Coninx, Leen Peeters

Reviewer: Arnor Van Leemputten

Grafisch ontwerp: Agata Smok, Th!nk E

Omslagfoto: Ecolife project in Kortrijk, © Agata Smok

Lettertype: Calibri

Disclaimer:

Een publicatie van Th!nk E in opdracht van de Interlokale vereniging Kenniscentrum Vlaamse Steden. Met steun van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

De auteurs hebben deze tekst zo compleet en actueel mogelijk opgesteld; juridische teksten zijn makkelijker gemaakt voor het begrip van de lezer. Aan deze tekst kunt u geen rechten ontleen, en verwijzen de auteurs naar de officiële wettelijke teksten op website van de Overheid Vlaanderen.

KENNISCENTRUM
VLAAMSE STEDEN
Interlokale vereniging

Vlaanderen
verbeelding werkt

Th!nk E

Encyclopedie Energiedelen

Praktisch naar succesvolle projecten

Wat is energiedelen?

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Energiedelen

Energiedelen is een nieuw gegeven waarbij afnemers zelf of gezamenlijk opgewekte energie direct kunnen delen met een groep burens, vrienden, familie, overheden, kmo's, of met een bijkomend afnamepunt dat ze beheren.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Energiedelen in één gebouw

Personen in een appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw, met een of meerdere aansluitingspunten kunnen binnen dat gebouw energie met elkaar delen. Denk aan een appartement, een KMO-verzamelgebouw, of een gebouw met zowel commerciële ruimtes als appartementen.

Voor meer informatie zie:

 [Energiedelen in één gebouw](#)

 [Stappenplan Energiedelen](#)

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Energiedelen tussen aansluitpunten van dezelfde titularis

Een persoon met twee of meer adressen op zijn naam, mag tussen die adressen energiedelen. Denk aan een woning en een tweede verblijf, twee vestigingsplaatsen van eenzelfde bedrijf, of een lokaal bestuur met meerdere publieke gebouwen.

Voor meer informatie zie:

 [Energiedelen tussen twee toegangspunten met dezelfde titularis](#)

 [Stappenplan Energiedelen](#)

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Persoon-aan-persoonverkoop

Een persoon die zelf energie opwekt kan energie delen of verkopen aan een persoon op een ander adres. Het gaat dan om:

- Delen van hernieuwbare energie;
- Maximaal aan één ander adres.

Persoon-aan-persoonverkoop wordt ook wel peer-aan-peerhandel of peer-to-peer trading genoemd.

Voor meer informatie zie:

① [Persoon-aan-persoonverkoop](#)

🔗 [Stappenplan Energiedelen](#)

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Energiegemeenschap

Een **energiegemeenschap** is een groep afnemers die samen verschillende soorten activiteiten op het gebied van energie uitoefenen.

Er zijn twee soorten energiegemeenschappen:

- ① [Energiegemeenschap van burgers \(EGB\)](#)
- ① [Hernieuwbare energiegemeenschap \(HEG\)](#)

Voor meer informatie zie:

- 📄 [Stappenplan Energiedelen](#)

Rollen

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkortingen

Deelnemers

Een persoon, met een aansluiting op het elektriciteitsnet, die meedoet aan energiedelen, persoon-aan-persoonverkoop, of een energiegemeenschap. Deelnemers kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen zijn.

Een deelnemer kan meedoen als **injecterende deelnemer** of **afnemende deelnemer**.

De injecterende deelnemer heeft de injectie van de opgewekte energie op zijn meter. De injecterende deelnemer deelt de opgewekte energie met de andere deelnemers. De afnemende deelnemer ontvangt energie van de injecterende deelnemer.

Deelnemers aan een energiegemeenschap worden als leden of vennoten beschouwd.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippentijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Leden en vennoten

Een energiegemeenschap van burgers (EGB) of hernieuwbare energiegemeenschap (HEG) is een rechtspersoon. Deelnemers daaraan zijn daarom leden of vennoten van de energiegemeenschap:

- **Leden:** zijn lid van de energiegemeenschap;
- **Vennoten:** maken deel uit van de energiegemeenschap, bijvoorbeeld aandeelhouders.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Beheerder

De persoon die een project voor energiedelen binnen één gebouw of binnen een energiegemeenschap, vertegenwoordigt. Deelnemers zijn vrij een beheerder te kiezen. Een syndicus mag beheerder zijn, maar dat is niet verplicht.

De taken van de beheerder voor energiedelen zijn:

- Het contact met de netbeheerder (Fluvius) houden;
- De aanmelding van de gemeenschap;
- Het doorgeven van wijzigingen in de gemeenschap;
- De EAN-codes van de aansluitingen van de deelnemers hebben.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Netbeheerder

Het nutsbedrijf dat de netten, die elektriciteit, gas en warmte transporteren, bouwt en beheert.

- **Transmissienet:** de netbeheerder voor het landelijke net is Elia;
- **Distributienet:** de netbeheerder voor het regionale net in Vlaanderen is Fluvius.

De taken van Fluvius bij energiedelen zijn:

- Het protocol opstellen met de regels voor de uitvoering van energiedelen;
- De communicatie met de beheerder van een project voor energiedelen binnen één gebouw of binnen een energiegemeenschap.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Producent

Een persoon of bedrijf dat energie opwekt met als doel de energie te verkopen.

- Een producent kan **aan een leverancier verkopen**;
- Een producent kan zelf **aan afnemers verkopen**, dan is de producent ook zelf leverancier.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Leverancier

Een bedrijf dat elektriciteit, aardgas en/of warmte verkoopt.

- De leverancier **koopt** elektriciteit of aardgas aan, of **produceert** het zelf;
- De leverancier moet erkend zijn en **krijgt een vergunning** van de VREG om energie te verkopen.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

VREG

De VREG is de regulator en toezichthouder van de elektriciteits-, gas- en warmtemarkt in Vlaanderen.

- De VREG **monitort** energiedelen;
- De VREG **stelt regels vast** over energiedelen in het Technische Reglement;
- De VREG is **verantwoordelijk voor de goedkeuring** van het protocol van Fluvius over energiedelen.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

CREG

De CREG is regulator van de elektriciteits- en aardgasmarkt in België. De CREG werkt op federaal niveau en is onder meer verantwoordelijk voor het vaststellen van de sociale tarieven in België.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

ESCO

Een **Energy Service Company** (ESCO) is een bedrijf dat diensten levert op het gebied van energie.

Het primaire doel van een ESCO is meestal een hogere energie-efficiëntie te behalen binnen één gebouw of site. Een ESCO koppelt kennis over energie-efficiënt beheer van installaties aan financieringssystemen. Het doel is om de investeringen in het energiesysteem op een budget-neutrale manier of “off balance” te financieren.

ESCO's kunnen onder meer ondersteuning bieden bij de volgende activiteiten:

- Het garanderen van energiebesparingen;
- Het garanderen van de levering van hetzelfde niveau van energiediensten tegen lagere kosten;
- Het rechtstreeks koppelen van hun tarieven aan behaalde energiebesparingen;
- Hulp bieden bij het financieren van energiesystemen.

Praktijkvoorbeeld

Een gebouw waarop epanelen en een batterijsysteem worden geplaatst zodat de energieopwekking van de zonnepanelen via de batterijen maximaal benut kan worden in het gebouw. Het project wordt gefinancierd, geïnstalleerd, onderhouden en gemonitord door een ESCO. De ESCO zorgt ervoor dat de investering terug kan worden verdiend via de energiebesparing die het project oplevert.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Aggregator

Een persoon of bedrijf dat als dienst **energie of vermogen** van afnemers en producenten combineert om die te verhandelen op de energiemarkt en op die manier inkomsten genereert die gedeeld kunnen worden met de afnemers en producenten. De aggregator controleert flexibele toestellen van afnemers of producenten en zal de gecombineerde energie of vermogen verhandelen op de energiemarkt:

🔗 [Het evenwicht behouden \(elia.be\)](https://elia.be)

Praktijkvoorbeeld

Een aggregator van elektrische voertuigen (bvb Tesla, Volkswagen, Nissan, ...) zal het laadproces van verschillende voertuigen op diverse locaties kunnen controleren. Wanneer de aggregator een signaal krijgt van de markt kan hij bij alle voertuigen in zijn portefeuille het laadproces aanpassen (bijvoorbeeld het vermogen limiteren). Gelijkaardige diensten zien we voor (thuis-)batterijen, elektrische boilers en accukachels.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Derde partij financiering

Deelnemers hoeven niet altijd zelf eigenaar te zijn van de zonnepanelen. Derde partij financiering houdt in dat een bedrijf (bijvoorbeeld een ESCO) voor de financiering, ontwikkeling, realisatie en onderhoud van een energiesysteem (bijvoorbeeld de installatie van zonnepanelen) zorgt.

De afnemer betaalt een contractueel overeengekomen prijs voor de afname van de opgewekte energie.

Begrippenlijst

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkortingen

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Actieve afnemer

Een actieve afnemer is iedere afnemer op het elektriciteitsnet die een of meer van de volgende activiteiten uitoefent:

- Energieproductie;
- Het zelfverbruik van de geproduceerde energie
- Energie opslaan;
- Deelnemen aan energiediensten;
- Optreden als dienstverlener van flexibiliteit of als deelnemer aan flexibiliteit of aggregatie;
- Persoon-aan-persoonverkoop;
- Zelfgeproduceerde energie verkopen;
- Energiedelen.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Aansluiting/Toegangspunt/EAN

Het toegangspunt is de aansluiting van de afnemer. Het toegangspunt heeft een eigen EAN-code. Dit is een uniek getal van 18 cijfers voor een specifieke aansluiting. Op deze manier kunnen partijen zoals energieleveranciers toegangspunten identificeren en aan de juiste adressen koppelen.

De persoon die gekend staat bij Fluvijs met de EAN-code is de titularis van het toegangspunt/aansluiting.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Injectie

Een actieve afnemer met een overschot van de door hem opgewekte elektriciteit (bijvoorbeeld van zijn zonnepanelen) brengt de elektriciteit terug in het net. Dit heet injectie.

Zonnepanelen

Zonnepanelen (PV-panelen) zetten energie van de zon om in elektrische energie.

Plaatsing

Meestal worden zonnepanelen in een helling op een dak geplaatst, maar ze kunnen soms ook verticaal tegen de gevel. De oriëntatie van zonnepanelen speelt een rol in de opbrengst.

→ Bij platte daken is de afweging meestal tussen een combinatie van panelen gericht naar het oosten en naar het westen versus panelen gericht naar het zuiden. Het voordeel van de eerste combinatie is een betere opbrengst in de ochtend en de avond, het voordeel van een zuid-gerichte inplanting is een hogere opbrengst per paneel.

De meest optimale keuze hangt af van de typische gebruikspatronen van de afnemers, en de verhouding tussen de opgewekte energie via de zonnepanelen en het eigen gebruik.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Flexibiliteit

Flexibiliteit gaat over de mogelijkheid om het verbruik of de productie van een elektrisch toestel te verschuiven in de tijd of vermogen. Dat verschuiven kan een aantal voordelen opleveren voor het totale systeem en voor de eindgebruiker. Voordelen voor de eindgebruiker zijn bijvoorbeeld het totaal vermogen van het appartement op dat moment beperken ([ⓘ Capaciteitstarief](#)), of het direct gebruiken van de door de zonnepanelen opgewekte energie. Vanuit het systeemperspectief kunnen flexibele toestellen leiden tot een maximaal gebruik van de netcapaciteit en een betere afstemming van hernieuwbare energieproductie op het verbruik.

Hoe meer een toestel schuifbaar is qua moment van verbruiken, maar ook qua variatie in het gebruikte vermogen, hoe meer flexibel een toestel is.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Niet-flexibele lasten

Niet-flexibele lasten zijn gebruikers die niet verschuifbaar zijn in de tijd of in hun vermogen. Onder meer mechanische ventilatie, de elektrische garagepoort, lift, en verlichting zijn niet-flexibele lasten.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Slimme elektrische boiler

Een slimme elektrische boiler is een boiler voor warm water waarvan de elektrische weerstand op een intelligente manier wordt gestuurd. Daarbij wordt, binnen de comfortgrenzen van de gebruikers, het moment van de productie van warm water aangepast. Dit is mogelijk omdat water zijn warmte goed kan behouden binnen het vat van de boiler. Hierdoor kan het water op een ander moment van de dag verwarmd worden dan dat het gebruikt moet worden.

Meer geavanceerde boilers berekenen op basis van het afnameprofiel ook hoeveel warm water je wanneer nodig hebt, en maken op die manier net genoeg. Door die extra intelligentie, daalt het energiegebruik typisch met 10-15%.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Slim laden

Het laden van een elektrische auto kan op elk moment dat de wagen gekoppeld is aan de laadpaal.

Slim laden is wanneer de laadpaal het laden optimaal afstemt op tijd en vermogen. Slim laden gebruikt de flexibiliteit van de autobatterij om onder andere op de volgende momenten op te laden:

- Een lage energieprijs, of
- Een overschot aan energie van de zonnepanelen.

Er zijn echter nog verschillende laadstrategieën mogelijk, zo kan de batterij zich ook ontladen bij hoge energieprijzen als de wagen en laadpaal hierop voorzien zijn.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Warmtenet

Een warmtenet is een distributienet gekoppeld aan een warmtebron. Bijvoorbeeld stadsverwarming of geothermie.

Het is te vergelijken met een gasnet of een elektriciteitsnet. Warmtenetten zijn meestal kleinschaliger zoals bijvoorbeeld op niveau van een wijk of zelfs enkele gebouwen.

Meer informatie over de werking van warmtenetten en huidige projecten is te vinden op:

 [Wat is een warmtenet?](#)

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Zelfconsumptie

Zelfconsumptie is het verbruik van energie die je niet van het elektriciteitsnet haalt maar rechtstreeks van de zonnepanelen op je eigen dak. Alle energie die jouw zonnepanelen opwekken en die jij meteen in huis verbruikt, noemen we **zelfconsumptie**.

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Proces en voorwaarden

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Waar staan de regels?

Energiedecreet

- Energiebeleid Vlaanderen
- Algemene regels over energiedelen
- Vlaamse overheid

Energiebesluit

- Uitwerking specifieke regels van het Energiedecreet
- Uitvoeringsregels voor energiedelen
- Vlaamse overheid

Technisch Reglement

- Specifieke regels over het beheer van de gas- en elektriciteitsnetten
- Regels over de rol van de netbeheerder en de VREG bij energiedelen
- VREG

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Voorwaarden voor energiedelen

Maximaal één project

Het is alleen toegestaan om aan één project mee te doen. Iemand die aan energiedelen doet in zijn gebouw, mag niet daarnaast ook persoon-aan-persoonverkoop uitvoeren.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Iedere deelnemer beschikt over een digitale meter

De digitale meter is een elektronische meter die de traditionele elektriciteits- of gasmeter vervangt. Digitale meters communiceren online met Fluvius.

- Digitale meters worden in heel Vlaanderen door Fluvius geplaatst. Je mag ook zelf een digitale meter aanvragen. Dit kost 88 euro. Als je zonnepanelen laat plaatsen, dan plaatst Fluvius automatisch een digitale meter.
- Handige links:
 - 🔗 Wanneer krijg ik een digitale meter?
 - 🔗 Zelf een digitale meter aanvragen
 - 🔗 Digitale meters en zonnepanelen.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Belangrijkste commerciële of professionele activiteit

Deelnemers (📌 Rollen) aan **energiedelen** (📌 Wat is energiedelen?) zijn actieve afnemers.

De activiteiten die deelnemers uitoefenen in hun hoedanigheid van actieve afnemer mogen niet hun hoofdberoep zijn. Het energiedelen moet dus een **nevenactiviteit** zijn.

Praktijkvoorbeeld 1.

Een elektrotechnisch installateur die zonnepanelen plaatst mag met zijn eigen PV-installatie als actieve afnemer energiedelen of aan persoon-aan-persoonverkoop doen. Het plaatsen van zonnepanelen is zijn belangrijkste professionele activiteit. Het energiedelen is zijn nevenactiviteit.

Praktijkvoorbeeld 2.

Een bewoner die een eigen bedrijf heeft en in de statuten opneemt dat hij als diensten het beheer voor energiedelen in zijn gebouw gaat uitvoeren kan wel als hoofdberoep worden aangemerkt, en is niet toegestaan.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Verdeelsleutels

Definitie

De verdeelsleutel is een vrij te kiezen percentage per **deelnemer** (📌 [Rollen](#)) dat aangeeft hoeveel van de opgewekte energie er aan een specifieke deelnemer wordt toegewezen (gealloceerd).

De verdeelsleutels worden berekend aan de hand van beschikbare injectie in kWh, na eigen consumptie van de injecterende deelnemer.

De som van alle verdeelsleutels per gebouw moet 100% zijn.

Injecterende deelnemer

Energiedelen (📌 [Wat is energiedelen?](#)) is beperkt tot afname van de deelnemer.

- De injecterende deelnemer stelt zijn volledige **injectie** (📌 [Begrippenlijst](#)) beschikbaar en krijgt geen verdeelsleutel toegekend als injecterende deelnemer;
- Injectie vindt plaats na eigen consumptie van opgewekte energie.
- De injecterende deelnemer kan wel een deel ontvangen van een andere injecterende deelnemer in de gemeenschap.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Berekening van energiedelen

De verdeling van de energie over de deelnemers wordt in drie stappen gedaan:

- **Stap 1:** bepaling van de verdeling van de beschikbare injectie in kWh over de deelnemers;
 - Dit kan ertoe leiden dat mogelijk niet alle injectie verdeeld kan worden (restinjectie);
- **Stap 2:** berekening van de werkelijke verdeling aan het eind van de maand;
 - Ook hier kan het gebeuren dat niet alle injectie verdeeld wordt (restinjectie);
- **Stap 3:** berekening en verdeling van de restinjectie.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Vast, relatief, en optimaal

Er zijn drie soorten verdeelsleutels: vast, relatief, en optimaal.

Vast:

→ **Stap 3:** De restinjectie uit stap 1 blijft bij de injecterende deelnemers. De restinjectie uit stap 2 wordt pro rata herverdeeld over de injecterende deelnemers.

Relatief:

→ **Stap 3:** De restinjectie uit stap 1 wordt pro rata herverdeeld over de deelnemers. De restinjectie uit stap 2 wordt pro rata herverdeeld over de injecterende deelnemer.

Optimaal:

- **Stap 3A:** De restinjectie uit stap 1 wordt pro rata herverdeeld over de deelnemers. De restinjectie uit stap 2 wordt pro rata herverdeeld over de injecterende deelnemers.
- **Stap 3B:** overblijvende deelnemers die na stap 3A nog saldo aan netto-afname hebben, berekenen en verdelen opnieuw de resterende energie. Dit gebeurt dan enkel tussen de overblijvende deelnemers.
 - Stap 3B wordt herhaald tot dat er geen injectie meer overblijft om te delen, of tot er geen netto-afname meer overblijft.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Wat gebeurt er met de energie?

Energie wordt opgewekt en geïnjecteerd bij de injecterende deelnemer. De injecterende deelnemer neemt eerst de elektriciteit af die hij zelf verbruikt. De rest van de elektriciteit wordt verdeeld over de deelnemers volgens de afgesproken verdeelsleutels. De stappen zoals hierboven uitgelegd worden gevolgd.

- Het kan voorkomen dat er na het energiedelen een overschot is. Bij een vaste en een relatieve verdeelsleutel wordt de energie terug geïnjecteerd bij de injecterende deelnemers. Bij een optimale verdeelsleutel wordt de energie opnieuw verdeeld over de overblijvende deelnemers. (**Stap 3** van de berekening).
- Als er minder wordt opgewekt, wordt minder energie verdeeld over de deelnemers.

De verdeelsleutels wijzigen niet als er meer of minder wordt opgewekt. Verdeelsleutels wijzigen alleen als de beheerder dat zelf doorgeeft aan Fluvius, of als Fluvius die zelf moet wijzigen.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Verdeelsleutel: wijzigingen

Het is mogelijk deelnemers toe te voegen, te verwijderen en verdeelsleutels te wijzigen. De beheerder kan dit soort gegevens op elk moment wijzigen, maar de aanpassing geldt telkens voor een hele maand.

Het is ook mogelijk om gegevens achteraf te wijzigen, dan zorgt Fluvius voor een herberekening. Dit gebeurt in het geval van:

- Gewijzigde meetgegevens bij de deelnemers;
- Marktscenario's die impact hebben op de berekening, zoals bijvoorbeeld een leverancierswissel.

In die gevallen mag Fluvius de verdeelsleutels zelf wijzigen. In alle andere gevallen geeft de beheerder de wijzigingen door.

Gedetailleerde informatie over berekeningen van volumes en de verdeelsleutels staan in het protocol van Fluvius: [!\[\]\(235bfe13ebf007ce2eea9e689707fac7_img.jpg\) Protocol energiedelen en persoon-aan-persoonverkoop](#)

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Energiedelen in één gebouw

↩ Terug naar ① Wat is energiedelen?

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Energiedelen

Stappenplan Energiedelen

Deelnemers die energiedelen zijn **actieve afnemers**. Wanneer actieve afnemers in één gebouw wonen of werken, mogen zij zelf opgewekte energie onder elkaar delen.

Energiedelen mag zonder tussenkomst van een leverancier.

Voor dit type energiedelen is het **niet** verplicht een **energiegemeenschap** (Wat is energiedelen?) op te richten.

Randvoorwaarden voor deelnemers

Deelnemers:

- Zijn eigenaar of **huren** (① [Huurders](#)) een appartement in een gebouw;
- Hebben een individuele **aansluiting** (① [Aansluiting/Toegangspunt/EAN](#));
- Hebben een contract met een commerciële **leverancier** (① [Rollen](#));
- Hebben een **digitale meter** (① [Proces en voorwaarden](#)) of Automatic Meter Reading (AMR) meter;
 - Deelnemers moeten aan Fluvius de **toestemming** geven om **kwartierwaarden** uit die digitale meter **uit te lezen en die door te sturen** naar hun leverancier ('meetregime 3'). Deelnemers geven die toestemming door **meetregime 3** aan te vragen bij hun leverancier.
 - Dit kost EUR 1,19 (incl. btw) extra per jaar voor het tarief databeheer. Dat tarief databeheer is een onderdeel van de **nettarieven** (① [Kosten en tarieven](#)).
- Die injecteren, stellen de volledige injectie ter beschikking aan het energiedelen, een eventueel overschot wordt toegekend aan de injecterende deelnemer(s) zoals afgesproken (de producent of de deelnemers volgens de **verdeelsleutel** (① [Proces en voorwaarden](#))).

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Verdere randvoorwaarden:

- Het gebouw moet aangesloten zijn op het elektriciteitsnet;
- Het energiedelen mag niet de **belangrijkste commerciële of professionele activiteit** (ⓘ Proces en voorwaarden) zijn van de deelnemers;
- Deelnemers mogen een natuurlijke persoon of rechtspersoon zijn;
- Deelname is mogelijk met meerdere meters, meters met een exclusief-nachtteller worden uitgesloten van de berekening.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Randvoorwaarden voor de beheerder

Als er aan energiedelen in een gebouw wordt gedaan, bestaat de verplichting om dit te melden bij Fluvius.

Alle deelnemers geven een **machtiging** (📄 Privacy) aan de beheerder om namens hen op te treden. De beheerder kan pas beginnen als de **netbeheerder** (Fluvius) de machtiging heeft goedgekeurd (📄 Rollen).

De beheerder:

- Kan een natuurlijke persoon of rechtspersoon zijn;
- Kan één van de deelnemers aan energiedelen zijn, of een derde partij zijn;
- Is verantwoordelijk voor de volledige en correcte aanmelding van het project om energie te delen;
- Geeft alle wijzigingen zo snel mogelijk door aan Fluvius;
- Meldt de deelname van alle deelnemers aan de energieleveranciers van de deelnemers.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Eén gebouw

Om energie te delen in **één gebouw** moet het gaan om een gebouw op eenzelfde adres. Dit betekent dat er sprake moet zijn van een gebouw of gebouwencomplex op een eigen site met per gebouw minstens twee wooneenheden of andere eenheden (zoals commerciële panden).

Het gebouw moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- het gebouw of gebouwencomplex beschikt over een of meer gemeenschappelijke aansluitingspunten;
- in geval van een gebouwencomplex beschikken die gebouwen over gemeenschappelijke aanhorigheden.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Eigendom installaties

Er zijn **geen** regels over wie eigenaar is van de zonnepanelen. Bij de aanmelding van het project om energie te delen geeft de beheerder per deelnemer de betrokken EAN-code met keuze injectie of afname, evenals de verdeelsleutels door.

Een deelnemer met een eigen pv-installatie heeft de vrije keuze om de injectie beschikbaar te stellen voor het energiedelen. In het geval hij daarvoor kiest, moet de deelnemer zijn volledige injectie ter beschikking stellen aan het energiedelen.

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkortingen

Procedure

In dit deel wordt de procedure geschetst voor energiedelen in één gebouw. Dit is een voorbeeld van de stappen die gevolgd kan worden bij aanleg van PV. De procedure kan ook over het algemeen worden gevolgd bij andere vormen van energiedelen binnen één gebouw.

➤ [Stappenplan Energiedelen](#)

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Voorbereiding procedure

Type algemene vergadering

De VME verzamelt jaarlijks tijdens de **statutaire algemene vergadering**. Deze vergadering wordt georganiseerd door de syndicus. Als een beslissing snel moet worden genomen, dan kunnen de mede-eigenaars een **buitengewone algemene vergadering** organiseren.

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Toestemming VME

Scenario 1: De VME participeert aan energiedelen

De VME kan ook meedoen aan energiedelen. Dit is bijvoorbeeld handig om de gemeenschappelijke ruimtes te voorzien van de opgewekte energie. Participatie van de VME is ook handig als alle mede-eigenaars meedoen aan energiedelen. Vaak zal de VME dan ook zelf de installatie plaatsen.

- Als het voorstel voor energiedelen beperkt is tot het gebruik van de gemeenschappelijke ruimtes om energiedelen mogelijk te maken, dan vergt de beslissing een **tweederdemeerderheid** van de stemmen bij de algemene vergadering. Een dergelijke beslissing omvat slechts een beslissing over het gebruik en genot van de gemeenschappelijke ruimtes. Dit is bijvoorbeeld mogelijk wanneer het reservefonds van de VME voldoende groot is om de financiering te dragen en de gemeenschappelijke kosten niet zullen wijzigen.
- Als de VME ook financiering moet regelen, of als de gemeenschappelijke kosten zullen wijzigen om het energiedelen mogelijk te maken, dan vergt de beslissing een **viervijfdemeerderheid** van de stemmen bij de algemene vergadering. Een dergelijke beslissing omvat een wijziging van de criteria en de berekeningswijze van de verdeling van de lasten van de VME.

In beide gevallen leidt de beslissing tot een wijziging van de statuten van de VME.

Voor huurders geldt dat zij geen lid zijn van de VME. Huurders die willen participeren dienen daarom goede afspraken te maken met de eigenaar van hun appartement.

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Scenario 2: De VME participeert niet aan energiedelen

Als niet alle mede-eigenaars meedoen, dan kan een deel van de mede-eigenaars ook zelf zonnepanelen plaatsen. Mede-eigenaars moeten toestemming krijgen om de gemeenschappelijke ruimtes (bijvoorbeeld het dak) te mogen gebruiken. Er zijn daartoe twee mogelijkheden.

Erfdienstbaarheid

Een mogelijkheid is om een erfdienstbaarheid op bijvoorbeeld het dak toe te kennen aan de mede-eigenaar die de pv-installaties gaat plaatsen. De VME blijft eigenaar van het dak. Wel krijgt de mede-eigenaar exclusief het recht om het dak te gebruiken en daarop zonnepanelen te plaatsen.

→ De beslissing over het exclusief genotsrecht vergt een **viervijfde meerderheid** van de algemene vergadering. Het gaat hier immers over een wijziging van de bestemming van het onroerend goed of een deel ervan.

Het gevolg is dat een gemeenschappelijk deel niet door alle mede-eigenaren mag worden gebruikt. In de regel hebben alle mede-eigenaars proportioneel recht op gebruik van de gemeenschappelijke delen. Omdat er hiervan wordt afgeweken, leidt de beslissing tot een wijziging van de statuten van de VME.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Opstalrecht

Een andere optie is het opstalrecht. De VME geeft het recht aan een of meerdere mede-eigenaars op een deel van de gemeenschappelijke delen te bouwen. Een mede-eigenaar krijgt bijvoorbeeld het recht om op het dak zonnepanelen te plaatsen. De VME blijft eigenaar van het dak. De VME is dan de opstalgever en de eigenaar van de zonnepanelen de opstalnemer.

→ De beslissing voor een opstalrecht vergt een **viervijfde meerderheid** van de algemene vergadering. Het gaat hier immers over een wijziging van de bestemming van het onroerend goed of een deel ervan.

Een opstalrecht wordt bij overeenkomst gevestigd. Deze overeenkomst moet door een notaris worden vastgelegd.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Persoon-aan-persoonverkoop

↶ Terug naar ① Wat is energiedelen?

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Persoon-aan-persoonverkoop

Een actieve afnemer kan zijn geproduceerde groene stroom verkopen aan maximaal één andere actieve afnemer.

Praktijkvoorbeeld

Een bloemenwinkel met zonnepanelen verbruikt vooral overdag energie. De winkel die in de avond een overschot heeft, kan dit overschot rechtstreeks aan het restaurant verderop verkopen die in de avonduren open is.

Persoon-aan-persoonverkoop gebeurt per kwartier, en mag zonder tussenkomst van een leverancier. De afwikkeling kan rechtstreeks tussen de deelnemers plaatsvinden. Tussenkomst van een marktpartij zoals een aggregator of een ESCO is ook mogelijk, maar niet verplicht.

Randvoorwaarden voor deelnemers

↩ Terug naar ① [Wat is energiedelen?](#)

Deelnemers:

- Hebben een individuele **aansluiting** (① [Aansluiting/Toegangspunt/EAN](#));
- Hebben een contract met een commerciële **leverancier** (① [Rollen](#));
- Hebben een **digitale meter** (① [Proces en voorwaarden](#)) of Automatic Meter Reading (AMR) meter;
 - Deelnemers moeten aan Fluvius toestemming geven om kwartierwaarden uit die digitale meter uit te lezen en die door te sturen naar hun leverancier ('meetregime 3'). Deelnemers geven die toestemming door meetregime 3 aan te vragen bij hun leverancier.
 - Dit kost EUR 1,19 (incl. btw) extra per jaar voor het tarief databeheer. Dat tarief databeheer is een onderdeel van de **nettarieven** (① [Kosten en tarieven](#)).

Bij persoon-aan-persoonverkoop zijn er exact twee deelnemers. Voor alle andere vormen van energiedelen zijn er minstens twee deelnemers.

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkortingen

Verdere randvoorwaarden:

- Deelnemers mogen een natuurlijke persoon of rechtspersoon zijn;
- Het is niet verplicht een **energiegemeenschap** (**ⓘ Rollen**) op te richten;
- Deelname is mogelijk met meerdere meters;
- Meters met een exclusief-nachtteller worden uitgesloten van de berekening.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Randvoorwaarden voor de beheerder

Bij persoon-aan-persoonverkoop moet een van de twee partijen zich als beheerder registreren. Dit is meestal de partij die deelt/verkoopt.

De beheerder:

- Is verantwoordelijk voor de volledige en correcte aanmelding van de persoon-aan-persoonverkoop;
- Geeft alle wijzigingen zo snel mogelijk door aan Fluvius;
- Meldt de deelname van alle deelnemers aan de betrokken energieleverancier.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippentijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Procedure

Voor de te volgen procedure zie verder:

 [Stappenplan Energiedelen](#)

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Energiedelen met jezelf

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Energiedelen tussen twee toegangspunten met dezelfde titularis

Een actieve afnemer met twee adressen kan tussen die twee adressen energiedelen.

→ Dit gebeurt bijvoorbeeld als een afnemer thuis zonnepanelen heeft en zijn overschot wil delen met zijn appartement aan het strand.

Voorwaarde hierbij is dat de actieve afnemer **titularis** is van beide aansluitingen (📌 [Aansluiting/Toegangspunt/EAN](#)).

Energiedelen tussen meerdere toegangspunten met dezelfde titularis

Een actieve afnemer met meerdere adressen kan ook tussen de verschillende adressen energiedelen.

→ Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer een gemeente zonnepanelen heeft op het dak van een van de gemeentelijke gebouwen, en de opgewekte energie met andere gemeentelijke gebouwen wil delen.

Voorwaarde hierbij is dat de actieve afnemer **titularis** (📌 [Actieve afnemer](#)) is van alle aansluitingen.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Procedure

Voor de te volgen procedure zie verder:

 [Stappenplan Energiedelen](#)

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Energiegemeenschappen

Activiteiten energiegemeenschappen

Energiegemeenschappen kunnen:

- Energie **produceren** (① [Begrippenlijst](#)), zelf verbruiken, en opslaan;
- Energiediensten aanbieden of eraan deelnemen;
- Optreden als dienstverlener van **flexibiliteit** (① [Begrippenlijst](#)) of deelnemen aan flexibiliteit of **aggregatie** (① [Begrippenlijst](#));
- Energie verkopen, ook met een stroomafnameovereenkomst;
- **Oplaaddiensten** (① [Begrippenlijst](#)) voor elektrische voertuigen aanbieden;
- **Energiedelen** (① [Wat is energiedelen?](#)), tussen de vennoten of leden, van de energie.

Voor energiedelen gelden dezelfde regels als bij **energiedelen in één gebouw** (① [Energiedelen in één gebouw](#)).

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Voorwaarden energiegemeenschappen

- Een energiegemeenschap is een rechtspersoon;
- Deelname aan een energiegemeenschap is voor zowel leden als vennoten open en vrijwillig;
- Hoofddoel van een energiegemeenschap is voordelen halen op ecologisch, economisch of sociaal gebied;
- Winstoogmerk is alleen toegestaan als onderdeel van het hoofddoel;
- Energiegemeenschappen worden bij de VREG aangemeld.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Energiegemeenschap van burgers (EGB)

↩ Terug naar ① [Wat is energiedelen?](#)

Deelname staat open **voor iedereen**:

→ Natuurlijke personen, lokale overheden, alle soorten kleine en middelgrote én grote ondernemingen.

Niet iedereen mag zeggenschap hebben over de EGB:

→ Alleen natuurlijke personen, lokale overheden en kleine ondernemingen.

Deelnemers mogen niet betrokken zijn bij grootschalige commerciële activiteiten in de energiesector, en hun **voornaamste economische activiteit** (① [Voorwaarden voor energiedelen](#)) mag niet in de energiesector zijn.

Alle deelnemers sluiten een overeenkomst af.

→ De **overeenkomst** (① [Overeenkomst](#)) bepaalt de rechten en plichten van de deelnemers met de EGB.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Hernieuwbare energiegemeenschap (HEG)

↩ Terug naar [① Wat is energiedelen?](#)

Deelname staat **alleen open** voor:

- Natuurlijke personen, lokale overheden, kleine- en middelgrote ondernemingen.
- Met andere woorden: deelname staat niet open voor grote ondernemingen.

Niet iedereen mag zeggenschap hebben over de HEG:

- Beslissende invloed: alleen natuurlijke personen, lokale overheden en kleine ondernemingen.

Deelnemers mogen niet betrokken zijn bij grootschalige commerciële activiteiten in de energiesector, en hun **voornaamste economische activiteit** ([① Voorwaarden voor energiedelen](#)) mag niet in de energiesector zijn.

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkortingen

Alle deelnemers sluiten een overeenkomst af.

→ De **overeenkomst** ([📄 Overeenkomst](#)) bepaalt de rechten en plichten van de deelnemers met de HEG.

Een HEG is afgebakend op **technische of geografische nabijheid**.

→ Op basis van de doelstellingen of activiteiten van de HEG.

Een **HEG gebruikt installaties** om haar activiteiten uit te oefenen.

→ De **HEG moet zelf eigenaar** (rechtspersoon) zijn van die **installaties**.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Soort rechtspersoon

De rechtspersoon is vormvrij; een energiegemeenschap mag alle soorten rechtspersonen zijn.

Of een rechtspersoon als energiegemeenschap kan worden aangemerkt is afhankelijk van de statutaire of maatschappelijke doelstellingen en werkzaamheden. Met andere woorden: de activiteiten van de rechtspersoon moeten voldoen aan de voorwaarden voor een energiegemeenschap.

Hoe bepaal ik welke rechtspersoon ik moet oprichten? Handige links:

🔗 [Soorten rechtspersonen](#)

🔗 [Vennootschapsvormen](#)

🔗 [Een onderneming oprichten](#)

🔗 [Kruispuntbank van Ondernemingen](#)

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Deelname

Deelnemers aan energiegemeenschappen zijn leden of vennoten.

- Vennoten of leden zijn in hun hoedanigheid als afnemer aangesloten op een elektriciteitsnet, plaatselijk distributienet van elektriciteit of gesloten distributienet.

Zeggenschap (EGB) en Autonomie en Controle (HEG)

Elke energiegemeenschap bepaalt in haar statuten de regels rond zeggenschap en controle van haar leden of vennoten.

EGB

Leden of vennoten (die geen groot bedrijf zijn) mogen beslissende invloed uitoefenen op de EGB. Dit heet zeggenschap. Zeggenschap houdt in dat leden of vennoten de volgende rechten hebben:

- Eigendoms- of gebruiksrechten op alle activa van een onderneming of delen daarvan;
- Rechten of overeenkomsten die een beslissende invloed geven op de samenstelling, het stemgedrag of de besluiten van de EGB.

HEG

Leden of vennoten hebben controle over de activiteiten van de HEG. De HEG is autonoom. Dit houdt in dat leden en vennoten beslissingen van de HEG niet mogen domineren of er individueel de controle op kunnen uitoefenen.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippentijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Eigendom installaties

Een **HEG moet zelf eigenaar** zijn van de installaties die ze gebruikt om haar activiteiten uit te oefenen.

Een **EGB mag zelf eigenaar zijn**, maar **leden of vennoten mogen zelf ook eigenaar** zijn van de installaties die de EGB gebruikt om haar activiteiten uit te oefenen.

Een HEG en een EGB mogen allebei de uitbating van hun installaties toewijzen aan een derde partij.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Geografische en technische afbakening (HEG)

Deelname aan een HEG is begrensd op basis van **technische of geografische nabijheid** van de hernieuwbare energieprojecten.

Wat nabijheid precies inhoudt, is afhankelijk van de activiteiten en doelstellingen van de HEG. Een HEG mag daarom zelf bepalen wat de meest geschikte nabijheid is. Dit doet zij op basis van haar activiteiten en doelstellingen.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Overeenkomst

De overeenkomst tussen leden en vennoten wordt gesloten op volstrekt vrijwillige basis. De overeenkomst wordt geformuleerd in duidelijke en begrijpelijke taal.

De volgende elementen moeten worden opgenomen in de overeenkomst tussen de leden en vennoten en de energiegemeenschap:

- De naam, soort rechtspersoon en het adres van de energiegemeenschap;
- Een beschrijving van de ecologische, economische of sociale doelstellingen;
- Een beschrijving van de activiteiten van de energiegemeenschap.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Afspraken over:

- De levensduur en ontbinding van de gemeenschap;
- Wie het aanpreekpunt is van de energiegemeenschap (de beheerder);
- De kosten van de gemeenschap en de bestemming van eventuele winst;
- Groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong;
- De daadwerkelijke controle of zeggenschap over de gemeenschap en de wijze waarop autonomie gewaarborgd wordt;
- De verdeelsleutels, indien binnen de energiegemeenschap aan energiedelen wordt gedaan;
- De voorwaarden voor het toetreden tot- en uitstappen uit de energiegemeenschap;
- De methode om klachten in te dienen bij de energiegemeenschap;
- De methode om geschillen te beslechten met de energiegemeenschap;
- De regels over de bescherming van de persoonsgegevens.

Meer informatie over overeenkomsten is beschikbaar op de website van de Vlaamse overheid:

🔗 www.energiesparen.be/energiedelen

Melding VREG

Elke energiegemeenschap moet binnen 30 dagen na haar oprichting gemeld worden bij de VREG. De melding bevat:

- De naam, de soort rechtspersoon en het adres van de energiegemeenschap;
- Het type energiegemeenschap;
- De activiteiten van de energiegemeenschap en wijzigingen daarvan;
- De wijze waarop de energiegemeenschap is samengesteld;
- Bij een HEG: de invulling van de technische of geografische nabijheid.

Energiegemeenschappen kunnen zich hier melden: www.vreg.be/nl/energiegemeenschappen

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippentijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Procedure

Voor de te volgen procedure zie verder:

 [Stappenplan Energiedelen](#)

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Rechten en plichten

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Deelnemers/Leden en vennoten

Rechten:

- Vrijheid om mee te doen en uit te stappen;
- Vrije leverancierskeuze;
- Inzage in eigen data;
- Transparante communicatie door beheerders, leveranciers en netbeheerders.

Plichten:

- Toestemming geven om data te delen met noodzakelijke partijen zoals de beheerder of netbeheerder;
- Tijdig de juiste informatie te delen wanneer ernaar gevraagd wordt;
- De nodige investeringen te maken zoals het eventueel laten plaatsen van een digitale meter;
- Deelnemen aan testen voor goede werking van de berichtenuitwisseling.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Huurders

Deelnemers die aan energiedelen doen kunnen zowel eigenaars als huurders zijn. Huurders mogen niet belemmerd zijn in de mogelijkheden voor energiedelen. Zolang huurders de titularis zijn van hun toegangspunten (de EAN-code staat op hun naam), kunnen huurders energiedelen en aan persoon-aan-persoonverkoop doen.

Voor huurders die energiedelen gelden dezelfde rechten en plichten als eerder aangegeven voor deelnemers. Huurders zijn echter geen lid van een VME, en zullen dus niet aanwezig zijn bij een algemene vergadering. Daarom moeten huurders goede afspraken maken met de eigenaars van hun woningen. Daarnaast moeten eigenaars niet vergeten hun huurders te informeren over dergelijke projecten.

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkorting

Kwetsbare doelgroepen

Deelnemen is open en vrijwillig. Dit betekent dat in principe niemand uitgesloten kan worden van deelname, ook de kwetsbare doelgroepen niet.

Budgetmeter

Toch geldt er een beperking voor afnemers met een budgetmeter. In die gevallen is het niet mogelijk om deel te nemen aan energiedelen en persoon-aan-persoonverkoop.

De reden hiervoor is dat de leverancier van de budgetmeter de netbeheerder is. Energiedelen gebeurt op de commerciële markt, terwijl de netbeheerder voor een vangnet zorgt dat zich buiten de commerciële markt bevindt. Het is bovendien de bedoeling dat klanten met een budgetmeter er zo snel mogelijk van af kunnen.

Sociaal tarief

Klanten met een sociaal tarief hebben een contract bij een commerciële energieleverancier, en mogen in principe meedoen aan energiedelen en persoon-aan-persoonverkoop. Sociale tarieven worden vastgesteld door de regulator (de CREG). Er zullen daarom geen negatieve gevolgen zijn op de factuur voor afnemers die genieten van het sociaal tarief. De gedeelde energie kan in mindering worden gebracht op de energiecomponent van de factuur. De nettarieven en taxes wijzigen niet.

Privacy

De gegevens over energiedelen worden in MijnFluvius gedeeld. Beheerders en deelnemers kunnen de informatie van de energiegemeenschappen of het energiedelen en persoon-aan-persoonverkoop inzien.

Met de machtiging aan de beheerder geven deelnemers of leden en vennoten toestemming aan de beheerder om namens hen op te treden (mandaat beheer). Bij de aanmelding van de gemeenschap geven deelnemers aan Fluvius toestemming voor het verwerken van hun persoonsgegevens (mandaat meetgegevens). Dit houdt in:

- Contactgegevens deelnemer;
- EAN-code deelnemer;
- Meetgegevens: maandelijks worden de uitgewisselde volumes ter beschikking gesteld op Mijn Fluvius waar de Beheerder deze kan raadplegen. De deelnemer kan ook zijn eigen volumes raadplegen in Mijn Fluvius.

De Deelnemer kan rechtstreeks met Fluvius contact opnemen om de intrekking van zijn machtiging te melden. Op dat moment stopt ook zijn eventuele deelname aan de gemeenschap. Daarmee stopt de deelnemer ook met energiedelen.

Na stopzetting van het mandaat kan de deelnemer en de beheerder nog steeds (voor een maximumtermijn van 3 jaar) de historisch uitgewisselde volumes raadplegen en dit voor de periode waarin het mandaat actief was.

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkortingen

Kosten en tarieven

Elektriciteitstarief

Het tarief voor elektriciteit is traditioneel gebaseerd op een tarief per eenheid energie die in een jaar door de consument wordt gebruikt (de kilowattuur of kWh). Boven op de energiecomponent zijn er nog een aantal componenten die de prijs mee bepalen. Het volledige elektriciteitstarief is opgebouwd als volgt:

- a. De energiecomponent: de prijs voor de hoeveelheid elektriciteit die je afneemt;
- b. De kosten voor het gebruik van het distributienet;
- c. De kosten voor het gebruik van het transmissienet;
- d. Een bijdrage openbare diensten die de distributiebeheerder verplicht moet uitvoeren;
- e. Steun voor subsidies en bijdragen voor rationeel energiegebruik, warmtekrachtkoppelingen, en groene stroom;
- f. BTW op sommige deelenkosten.

De leverancier stuurt een factuur voor het gehele bedrag en doet dan de verdere doorstortingen aan onder andere Fluvius en de belastingdienst.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Energiefactuur

De tarieven op de energiefactuur bestaan uit drie onderdelen:

- **De energieprijis:** dit is de prijs die je betaalt voor de energie die je geleverd krijgt (component a. hierboven);
- **De netwerkkosten:** dit zijn de tarieven die je betaalt voor de energiedistributie en het transport (component b., c., d. hierboven);
- **De belastingen en toeslagen:** dit zijn de taken en heffingen van de federale en regionale diensten (component e. en f. hierboven).

Bij energiedelen wordt de uitgewisselde energie alleen afgetrokken van de energieprijis. De nettarieven en heffingen blijven ongewijzigd. Dit geldt bij elke vorm van energiedelen.

Berekening (incl. btw) ①			
Energiekost	c€/kWh	kWh	€
Vaste vergoeding			€ 15,90
Energiecomponent (24u)	22,63	16.262	€ 3.679,94
Nettarieven			€ 216,10
Vaste distributienettarieven (vast)			€ 99,11
Distributienettarieven (per kWh)			€ 94,06
Transportnettarieven (per kWh)			€ 22,93
Heffingen			€ 26,51
Bijdrage op de energie (per kWh)			€ 17,20
Bijzondere accijns (per kWh)			€ 9,31
TOTAAL			€ 3.938,45

↳ Voorbeeldfactuur met drie componenten (fictief). Bron: vtest.vreg.be

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Dynamische energieprijzen

Een standaard energiecontract gaat uit van gemiddelde energieprijzen of een combinatie van dal- en piekprijzen. Een afnemer kan ook kiezen voor een dynamische energieprijs, waarbij de energieprijs elke 15 minuten een andere waarde kan hebben.

De elektriciteitscomponent van de energiefactuur wordt dan gekoppeld aan de variaties op de groothandelsmarkt voor elektriciteit (de markt waar de leverancier de energie aankoopt).

- Dat maakt dat de energiecomponent op bepaalde momenten veel goedkoper en op andere momenten veel duurder is dan bij een standaardcontract.
- Vooral gebruikers met flexibele en stuurbare toestellen kunnen hier voordeel uit halen. Denk aan een slimme elektrische boiler, een warmtepomp, of een slimme laadpaal.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Injectietarief

Een actieve afnemer met een overschot van de door hem opgewekte elektriciteit (bijvoorbeeld van zijn zonnepanelen) kan een vergoeding krijgen van zijn leverancier als hij dat overschot op het net injecteert. De vergoeding is het injectietarief. Dit tarief is niet verplicht en verschilt per energieleverancier.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkortingen

Capaciteitstarief

De regulator (VREG) heeft een model klaar om nettarieven te verrekenen op basis van het werkelijk gebruikte vermogen (de kilowatt of kW) in plaats van de kWh om zo de werkelijke kosten voor de netinfrastructuur beter weer te geven. Het vermogen wordt bepaald als een gemiddelde over 15 minuten.

De werkelijke kosten voor de netinfrastructuur kunnen vergeleken worden met de externe kosten die een file veroorzaakt op de snelweg. Wanneer er een grote hoeveelheid auto's in korte tijd (veel energie per tijdseenheid = groot vermogen) de snelweg gebruikt zal dit aanleiding geven tot files (zware belasting voor het elektriciteitsnet) die op hun beurt de verplaatsing over de snelweg voor alle gebruikers vertragen en minder aangenaam maken (stroompannes, beschadiging en/of andere problemen op het net). Om de file te doen afnemen kan er worden geïnvesteerd in een grotere capaciteit (extra rijstroken) of kunnen er maatregelen worden genomen om de piekverplaatsing te spreiden over de dag (flexibele werkuren bijvoorbeeld).

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Berekeningen

Bij de aanmelding van het energiedelen bij Fluvius geeft de beheerder de EAN-codes van de deelnemers door. De beheerder geeft per deelnemer door of er sprake is van een injecterende deelnemer of een afnemende deelnemer.

Fluvius berekent de gedeelde volumes van de afgelopen maand. Fluvius maakt berekeningen op basis van de afname per 15 minuten van elke deelnemer en de verdeelsleutels per deelnemer.

Alle gegevens zijn door de beheerder in mijnFluvius te zien. Deelnemers kunnen hun eigen gegevens ook terugzien in mijnFluvius. Zo kunnen deelnemers hun afname en injectie controleren.

De verrekening gebeurt door Fluvius. Die rapporteert de relevante informatie aan de beheerder en aan de betreffende energieleveranciers. Op deze manier komen de juiste berekeningen te staan op de energiefactuur van de deelnemers.

Wat is energiedelen?

Rollen

Begrippenlijst

Proces en voorwaarden

Energiedelen in één gebouw

Persoon-aan-persoonverkoop

Energie delen met jezelf

Energiegemeenschappen

Rechten en plichten

Kosten en tarieven

Afkorting

Kosten

Het verkopen van groene stroom is mogelijk in het geval van persoon-aan-persoonverkoop, als activiteit van een energiegemeenschap, of bij energiedelen binnen een gebouw (maar niet bij energiedelen binnen een energiegemeenschap).

Mogelijke kosten bij het opstarten van een project voor energiedelen zijn:

- Kosten voor het aanschaffen en installeren van zonnepanelen;
- Kosten gerelateerd aan derde partij financiering;
- Kosten voor het aanschaffen van een digitale meter;
- Kosten voor de administratie van het energiedelen (bijvoorbeeld indien de beheerder de syndicus is).

Afkortingen

Wat is energiedelen?	
Rollen	
Begrippenlijst	
Proces en voorwaarden	
Energiedelen in één gebouw	
Persoon-aan-persoonverkoop	
Energie delen met jezelf	
Energiegemeenschappen	
Rechten en plichten	
Kosten en tarieven	
Afkortingen	▶▶▶

Wat is energiedelen?
Rollen
Begrippenlijst
Proces en voorwaarden
Energiedelen in één gebouw
Persoon-aan-persoonverkoop
Energie delen met jezelf
Energiegemeenschappen
Rechten en plichten
Kosten en tarieven
Afkortingen

CREG	De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
EAN	European Article Number
EGB	Energiegemeenschap van burgers
ESCO	Energy Service Company
HEG	Hernieuwbare energiegemeenschap
kW	Kilowatt
kWh	Kilowatt uur
P2P	Persoon-aan-persoonverkoop of peer-to-peerhandel
PV	Photovoltaic (fotovoltaïsch)
VREG	De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt